

עין משפט
גד מצוה

סב א מיי' פייג מהל' תפלה הלכה כ:
סג ב מיי' שס והלכה ככ
פיין כימן טוש"ע
א"ח סימן תרפ"ה
[עין הגר"א סעי' א:]
סד ג מיי' פי"א מהל' טוש"ע
א"ח סימן תקטו
ספה ד מיי' פייג מהל' תפלה הל' ח טוש"ע
א"ח סימן תל טשיף א:

רבינו חננאל

בחמישית חזרין לכסדרן. לסדרן מאי, ר' ירמיה אמר לסדר הפטרות, וקיימא לן כוותיה. ואקשינן לר' ירמיה ממשנתיו דרמי לכל מפסיקין לתעניות ולמעמדות, כלומר מניחין עיניהו של יום וקורין [בעיין] תעניות ובעיין המעמדות. עיין מעמדות, דהתנן במעמדות במעשה בראשית, ומפורש [בתענית] בפרק בשלשה פרקים ההגנים וכו'. תעניות דהתנן [בתעניות] ברכות וקללות. ואי אמרת לסדר ההפטרות, הפטרה בחול מי איכא דפסיק לה ואמר הפטרה דתעניות והפטרה דמעמדות. ופריך במקום שיש הפטרה כגון אילו השבתות שפירשנו, מפסיקין להפטרה וקורין בהפטרה של זה העניין. ובמקום שאין הפטרה בחול כגון שיני וחמישי, מפסיקין סדר פרשיות, ולא קשא הא כדאיתא והא כדאיתא. ואקשינן בתעניות למה לי הפסקה ליקור בצפרא בעינינא דיומא כו'. ואוקימנא מצפרא כינופיא ועד פלגיה דיומא מעיני במילי דמתא, ומפלגיה דיומא רבעא דיומא קרי ומפטרי ורבעא דיומא בני רחמי. שני ויקראו בספר תורת (האלהים) [ו] אלהיהם] רביעית היום [ורביעית] מתודים [ומשתחים לה] (אלהים) וכו'. ובמתנת הערב קמחי תעניות, ש"ח דחפילה דתעניות במנחת הערב. [מתני'] בפסח קורין בפרשת ומעדות שבתות כהנים.

ל:

ואי זו היא שבת רביעית כו' ואפילו בערב שבת.
זהא מודה שמואל דערב שבת דומיא דמוכה ומקדימין דא"א מאחרין קדמה עשייה לשמיטה. ואנן נוהגין כזולה כרב חזן מפורים שחל להיות בשבת עממה דההיא לא איקלע כלל דא"כ הוי ר"ח אדר באחד בשבת וראש חדש ניסן בשני בשבת שהרי אדר לעולם חסר וא"כ הוה ליה פסח בשני בשבת וקיימא לן דלא דד"ו פסח לעולם וימים הראויין לקביעת ראש חודש אדר זצד"ו. וסימן מסורת הפסקת פרשיות כך זט"ו ב"ו ד"ד וצ"ו. וזה פירוש זט"ו אס בא ראש חדש אדר בשבת יאה לך הפסקת פרשה ביום חמשה עשר

וישאד ימות החג קורין בקרבנות החג.
והא שלנו מעמידין ספר תורה שניה צמועדות וקורין בקרבנות היום לא מלינו סמך בתלמוד אף בסדר רב עמרם ישנו וקצת יש סמך לדבר מהא דאמר לקמן (דף לא:) אמר אברהם לפני הקב"ה רצש"ע וכו' אמר לו הקב"ה ככר תקמתי להם סדר קרבנות כל זמן שקורין בהן: והאידנא

בני העיר פרק רביעי מגילה

ולא יומר שהרי ביום ראש חודש קורין פרשת שקלים ולשבת הבאה פרשת זכור דתניא צברייתא^א אי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת ומתני' נמי תנן^ב בשניה זכור והיינו ככר דאמר פורים שחל להיות בע"ש מקדימין ועכשיו יחול פורים בערב שבת ואנו מקדימין ככר אצל לשבת שלישית של אדר שהוא יוס ט"ו לחודש מפסיקין ובשבת רביעית ^א (לחודש) שהיא סמוכה לפורים של מוקפין מאחריהן קורין פרה אדומה דתניא צברייתא^א אי זו היא שבת של פרשת פרה כל שסמוכה לפורים מאחריה ואוקימנא היכא דחל ר"ח ניסן בחול וזה יחול באחד בשבת שהוא חול ופרשת החודש קורין בשבת שלאחריה שהרי היא סמוכה לר"ח ניסן הרי לך פי זט"ו. פירוש ב"ו אס בא ר"ח אדר בשני בשבת מהא הפסקה בשבת שלאחר ר"ח שהוא יוס ששה לאחר שהרי הקדמת פרשת שקלים בשבת שעברה דתתנן^ב חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת הבאה ושז אין לך הפסקה בהן שהרי שבת שלאחריה נקראת פרשת זכור

והוא יוס י"ג לחודש ופורים ליום מתר ושבת של אחריה פרשת פרה אדומה שהיא סמוכה מאחריה ושבת של אחריה יוס כ"ו לחודש קורין פרשת החודש שהיא סמוכה לר"ח ניסן והרי לך פירוש ב"ו. פי' ד"ד אס בא ר"ח אדר ב'ד' בשבת תהא לך הפסקה ב'ד' לחדש שבת של אחר ר"ח שהרי הקדמת פרשת שקלים בשבת שלפני ר"ח כל הפסקה אחת ליום מתר שהוא שני לחודש והשניה ביום ששה עשר הראשונה ביום מתר פי' וצ"ו אס בא ר"ח בשני בשבת יאה לך הפסקה אחת ליום מתר שהוא שני לחודש דסבירא לן ככר דאמר ע"ש כאמנע שבת ומקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת הבאה ופרשת זכור בשבת של אחריה שהוא יוס תשעה לחודש והיא סמוכה לפורים ובשבת שלאחר פורים שהוא ששה עשר לחודש יפסיקן פעם שניה ואף על פי שסמוכה מאחריה לא תקרא פרה אדומה כדאמר רב חמא בר חנינא לעיל^א דהיכא דחל ראש חדש ניסן בשבת קורין פרשה שלישית בשבת הסמוכה לר"ח ניסן כדי שתקרא פרשת החודש בשבת של ראש חודש ופרשת פרה בשבת שלפניה והוא יוס כ"ג לחדש. דרך קצרה סימן ימי קביעת ר"ח אדר זצד"ו וסימן ההפסקות זט"ו ב"ו ד"ד וצ"ו חל ר"ח אדר בשבת ביום ו' והוא יוס כ"ג לחודש ולא יומר חל ר"ח אדר ביום ב' הפסקה ביום ד' הפסקה ביום ד' ואלא יומר חל ראש חודש אדר ביום ב' לחדש וציוס ב' לחדש וציוס ו' לחדש: **לסדר פרשיות.** ששצבתות הללו הפסיקין סדר פרשיות דלא קראו אלא ארבע פרשיות הללו: **לסדר הפטרות הוא חוזר.** שעד הנה מפטירין מעין ארבע פרשיות הללו השניות לעיל צברייתא^א: **לפעניות ולמעמדות.** על כרחך הני בשבת לא הוו וקמני מפסיקין ובחול ליכא הפטרה: **הא כדאיסא כו'.** ודאי מפסיקין בחול פרשת היום אצל בשבת שיש הפטרה מפסיקין בהפערות וקורין בהפטרה מעין המאורע: **ובשעניות למה לי הפסקה.** פרשיות. לרבי ירמיה פריך דאמר היכא דאפשר לא מפסיקין תעניות כיון דאיכא קריאה צמחה למה יפסקו שחרית: **מלפרא כינופיא.** מאספין בני אדם ובזדקין ומוהירין אס יש צידס עזירה ויחדלו כדי שיתקבל התענית לפיכך אין פנאי בשחרית לקרות בתורה: **במילי דמתא.** בזדקים אס תהיה עזירה צידס: **ואיפוך אגא.** לומר דהני ב' רביעיות דקרא ^א שחרית פלגיניהו: **וצמנחא הערב וגו'.** וסיפא דקרא ואפרשה כפי אל ה' אלמא לפניא בעו רחמי. והני קראי תרוייהו בספר עזרא: **בתננ'י' פרשם מועדום שצמורה כהניס.** שזר או כשב (ויקרא כג) וציומא קמא מיירי וצברייתא אמרינן צה ושאר כל ימות הפסח מלקטן וקורא מענינו של פסח ומאי דשייר צמתני' תנא צברייתא: **שצעה שצוועוס.** דכל הצבור: **בחדש השניעי.** דשזר או כשב: **קורין בקרבנות החג.** צפרשת פינתם כי"ד יוס ראשון ויוס שני קורא המפטיר בחמשה עשר ואע"פ שיוס שני הוה אין קורין בו וציוס השני להראות שהוא ספק יוס שני דגנאי הוא לקרות יו"ט צספק חול. יוס ראשון של חול המועד שהוא ספק שני ספק שליש קורא ראשון ביום השני ומנינא ביום השלישי תליתאה ביום הרביעי וציוס הרביעי שזא נוסף בשציל חש"מ הוא קורא את ספיקי היום ומה הן ספיקי היום ביום השני וציוס השלישי. וכן למחר קורא ראשון ביום השלישי שני קורא ביום הרביעי שלשי קורא ביום החמישי והרביעי ביום השלישי וציוס הרביעי שהן ספיקי היום. וכן תמיד הרביעי קורא מה שקרא ראשון ושני חוץ מיוס אחריו של חש"מ שא"א לקרות ביום השמיני לפי שאינו מימי החג אלא רגל לעמאזו לפיכך יוס ו' של חש"מ ראשון קורא ביום החמישי שני קורא ביום הששי שלשי קורא ביום השביעי והרביעי קורא ביום הששי וציוס הו' שהן ספיקי היום: **בחנוכה צנשיאים.** דהוי נמי חנוכת המוצא: **צמעשה צראשית.** צמסכת תענית צפרק צתרא (דף כו.) שניה סדר קריאתן ביום הראשון צראשית ויהי רקיע בשני יהי רקיע ויקוו המים צג' יקוו המים ויהי מאורות צרביעי יהי מאורות וישראל המים צחמישי ישראל המים ומואל הארץ בשני מואל הארץ ויכולו השמים. והתם (דף כז:ו) מפרש טעמא מאי קורין צמעשה צראשית צמעמדות ששצציל הקרבנות מתקיימים שמים וארץ: צרכות

מסורת הש"ס

^א (לעיל כט:.) ^ב טעמית יכ: ע"ש.) ^ג נע"א,) ^ד (לעיל כט:.) ^ה נע"א,) ^ו (לעיל כט:.) ^ז נע"א,) ^ח נסח.) ^ט וכן לקמן לא:.

תורה אור השלם

- וְיִקְוּמוּ עַל עַמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְסֵפֶר תּוֹרַת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם רְבָעִית הַיּוֹם מִתּוֹדִים וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים לַיהוָה: נחמיה ט ג
- וְאֵלֵי יֵאָסֶפֶה בֶּל הָרֹדֶף בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וְאֵנִי יֹשֵׁב מִשּׁוֹמֵם עַד לַמָּנָחַת הָעֶרֶב: עזרא ט ד
- וְבִמְנַחֶתָּה הָעֶרֶב קָמְתִי מִתְעַנְיָה וּבִקְרָעֵי בְגָדֵי וּמַעֲלִי וְאֶבְרָעָה עַל בְּרַיְי וְאֶפְרָשָׁה כְּפִי אֵי יְיָ אֱלֹהֵי: עזרא ט ה
- (דבריו טז)
- (ויקרא כג)
- (ויקרא טז)
- (במדבר יז)
- (שמות יז)
- (במדבר כח)

הגהות הב"ח

^א (א' גב' ריענא דיומא. קרינן בספרא ומפטרי: ^ב (א' רש"י ד"ה ואחו היא וכו' ובשבת רביעית שהוא יום כ"ב לחודש שהיא סמוכה: ^ג (א' ד"ה ואיפוך אגא וכו' בשחרית פלגיניהו:

מוסף רש"י

לסדר פרשיות. שקראו את אלו והפסיקין מלקרות את פרשת השבת (לעיל כט:.) לסדר הפטרות. ההפערות הופסקו עד הנה אצל לא הפרשיות (טח.) מצפרא כינופיא. ביום תענית צבור מתקבצין ובאין לבית הכנסת מן הבקר (תענית יב:).